

F. t. Militær retsplejelov

nesten eller på militært område eller i anvist kvarter, jf. gældende § 2, stk. 1, nr. 2.

De lovovertrædelser, der er omfattet af gældende § 2, stk. 1, nr. 2, og som dermed skal behandles som militære straffesager, er overtrædelser af anden lovgivning end militær straffelov, når overtrædelserne har en sådan sammenhæng med tjenesten, at det er naturligt og af efterforskningsmæssige grunde hensigtsmæssigt eller nødvendigt, at den militære og ikke den almindelige anklagemyndighed behandler sagen.

Uanset beskrivelsen af den personkreds, som er omfattet af gældende militær retsplejelov § 2, stk. 1, nr. 2 ("personer, der hører til det militære forsvar"), må det efter forarbejderne til bestemmelsen fra 1973 antages, at personkredsen er den samme, som er nævnt i § 2, stk. 1, nr. 1, dvs. tjenstgørende militært personel mv.

§ 2, stk. 1, nr. 2, i lovudkastet er derfor omformuleret, således at det klart fremgår, at bestemmelsen vedrører det samme personel, som er omfattet af militær straffelov, jf. henvisningen i nr. 2 til nr. 1.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til den gældende og giver mulighed for, at en sag, der omfatter forhold, der hører under både den militære anklagemyndighed og den almindelige anklagemyndighed, efter aftale mellem de to anklagemyndigheder kan behandles samlet af én af dem. Bestemmelsen, der på en smidig måde løser et praktisk spørgsmål, foreslås opretholdt.

Til § 4

Efter retsplejeloven kan forskellige omstændigheder medføre, at lovens udgangspunkt om offentlighed mv. i retsplejen fraviges, herunder i form af dørlukning under retsforhandlinger i straffesager mv.

Disse bestemmelser suppleres i militære straffesager af gældende militær retsplejelov § 5, hvorefter der konkret, især af retten, kan foretages tilsvarende begrænsninger i offentlighedsprincippet, hvis "hensynet til den militære sikkerhed" begrundes det.

Dette hensyn, der især omfatter sikkerhedsmæssige og efterretningsmæssige forhold af afgørende betydning for forsvaret, må fortsat sidestilles med de hensyn, som i alle andre straffesager kan begrunde begrænsning i offentlighedsprincippet. Bestemmelsen foreslås derfor opretholdt.

Ved lov nr. 215 af 31. marts 2004 blev der på baggrund af Retsplejerådets betænkning om reform af den civile retspleje II (nr. 1427/2003) indført nye bestemmelser om aktindsigt i sager inden for retsplejen, jf. retsplejeloven kapitel 3a og §§ 729 a - 729 d.

Kapitel 3a indeholder de almindelige regler om aktindsigt for andre end parter. Reglerne om aktindsigt for parterne er for straffesagers vedkommende reguleret i §§ 729 a - 729 d.

Retsplejelovens regler giver som udgangspunkt enhver aktindsigt i domme og kendelser mv. dog med visse begrænsninger, jf. §§ 41 og 41 a - e. Endvidere kan der gives den, der har en særlig individuel væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, videre adgang til aktindsigt i dokumenter vedrørende en straffesag, når denne er afsluttet, jf. § 41 d. Herudover er der efter retsplejeloven § 41 f fastsat nærmere regler om massemediers adgang til aktindsigt.

Reglerne i retsplejeloven §§ 729 a - 729 d fastsætter bestemmelser om forsvarerens og sigtedes ret til aktindsigt i straffesager.

De foreslåede bestemmelser i § 4, stk. 1, nr. 3 og 4, fastslår, at retten i militære straffesager, ud over hvad der allerede måtte følge af retsplejelovens bestemmelser, også kan begrænse adgangen til aktindsigt efter disse bestemmelser, når hensynet til den militære sikkerhed kræver dette, da der ikke nødvendigvis kan antages at være overensstemmelse mellem det i retsplejeloven nævnte hensyn til statens sikkerhed og det i militær retsplejelov nævnte hensyn til den militære sikkerhed.

Tilsvarende gør sig gældende for stk. 2 i bestemmelsen, der omhandler auditørens adgang til at begrænse retten til aktindsigt.

Det bemærkes, at der alene er mulighed for at begrænse retten til aktindsigt ud fra hensynet om den militære sikkerhed i de tilfælde, hvor hensynet til statens sikkerhed er nævnt i retsplejelovens bestemmelser som et hensyn, der kan begrunde en begrænsning.

Den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 1, nr. 5, svarer til det væsentlige til den gældende bestemmelse i militær retsplejelov § 5, stk. 2, nr. 3. Efter forslaget til § 4, stk. 1, nr. 5, kan retten beslutte, at et vidne pålægges tavshedspligt, jf. retsplejeloven § 189, hvis hensynet til den militære sikkerhed kræver det. Efter retsplejeloven § 189 har politiet ligeledes hjemmel til at pålægge en person, der afhøres som vidne, tavshedspligt. Denne del af retsplejeloven § 189 er ikke medtaget i forslaget, idet den militære anklagemyndigheds adgang til at pålægge tavshedspligt under efterforskningen i medfør af § 189 allerede følger af forslaget til militær retsplejelov § 7, stk. 1, hvor den militære anklagemyndighed i militære straffesager er tillagt samme kompetence, som anklagemyndigheden er tillagt efter retsplejeloven.

Efter den gældende bestemmelse i § 5, stk. 2, nr. 3, kan et pålæg tillige omfatte, hvad vidnet er blevet af-